

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA OBCE

Belín

dátum schválenia 10.01.2025

Plánovacie obdobie	2024 - 2030
Schvaľovací orgán / orgány	<i>Obecné zastupiteľstvo</i>
Identifikácia územnej/-ných samospráv/-y, pre ktorý/-é sa dokument spracováva	<div style="text-align: center;"> Obec Belín</div> <div style="margin-top: 10px;">Štát Slovensko Kraj Banskobystrický kraj Okres Rimavská Sobota Región Gemer</div> <div style="margin-top: 10px;">Nadmorská výška 219 m n. m. Súradnice <ul style="list-style-type: none">• 48°20'24"S20°06'29"V / 48,340000°S20,108056°V / 48.340000</div> <div style="margin-top: 10px;">Obyvateľstvo 193 (31. 12. 2024) Hustota 44,5 obyv./km²</div> <div style="margin-top: 10px;">Celková rozloha obce: 420 ha</div> <div style="margin-top: 10px;">Prvá pís. zmienka 1349 PSČ 980 01 Rimavské Janovce ŠÚJ 514535</div>
Dátum schvaľovania	<i>10.01.2025</i>
Členovia pracovnej skupiny	<i>Ján Žilík ml. - zástupca starostu 0902 635 235 Členovia riadiaceho tímu za obec Belín (poslanci): Milan Macúrik - poslanec 0902 451 050 Ondrej Macúrik - poslanec 0902 445 990 Michal Matéčka - poslanec 0940 156 494 Vladimír Bendík - poslanec 0904 971 008 Zuzana Slováková - administratívna pracovníčka 0902 533 978</i>
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	<i>Obecný úrad Belín č.32 Starosta Ivan Očenáš obecnyuradbelin@gmail.com, +421 911 417 892</i>

Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	<i>Ivan Očenáš obecnyuradbelin@gmail.com, +421 911 417 892</i>	
Členovia tímov pracovných skupín podľa jednotlivých tém	<i>xxx</i>	
Adresa zverejnenia PHRSR na napr. webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie (obcí, miest, VÚC)	<i>https://www.obecbelin.sk/podstranka?stranka=689</i>	
1. ÚVOD - Základné východiská procesu tvorby a obsahu		
1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev),		
1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR	<i>Program rozvoja obce sa vypracováva v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017</i>	
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR	<i>Obecné zastupiteľstvo obce Belín</i>	
1.1.3. Partneri	Dotknutá verejnosť	<i>Obyvatelia obce</i>
	Hlavní aktéri rozvoja	<i>Obec Belín, obecné zastupiteľstvo, významnejšie podnikateľské subjekty obce (FO, PO, farmári), zástupcovia záujmových združení v obci: Urbárska pozemková spoločnosť Belín</i>
	Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	<i>MAS Cerovina Ján Žilík - SHR - zmiešané hospodárstvo, Belín 78,IČO: 31097847 Miroslav Uhrin SHR - zmiešané hospodárstvo, Belín 27,IČO: 50059548 Zuzana Ostrihoňová - maloobchod Obce: Belín, Sútor</i>
1.2. Obsahové východiská		
1.2.1. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR	<p>Hlavným impulzom pre spracovanie nového programu rozvoja obce Belín na roky 2024 - 2030 je nové programové obdobie európskych štrukturálnych a investičných fondov. Súvisiacim dôvodom je aj končiaca platnosť a neaktuálnosť existujúceho PHRSR obce.</p> <p>Ďalšími dôvodmi boli nové zmenené spoločenské okolnosti, napríklad nové programové obdobie regionálnej politiky EÚ a kreovanie nových rozvojových priorít EÚ, definovanie národných priorít implementácie Agendy 2030, nové paradigmy ako klimatické zmeny, nástup priemyselnej revolúcie 4.0, ako aj silnejúci proces suburbanizácie a väčšia potreba územnej spolupráce, taktiež príprava RIUS a IUS v rámci BBSK.</p> <p>K týmto impulzom prispel aj deklarovaný nový prístup k definovaniu národných investičných priorít na základe potrieb, požiadaviek, potenciálu a priorít miestnej a územnej samosprávy a ďalších sociálno-ekonomických partnerov ale predovšetkým potrebou koncepčného cieľavedomého a transparentného riadenia a rozhodovania samosprávy v snahe čo najefektívnejšie riešiť problémy a výzvy rozvoja obce, záujem zlepšiť kvalitu života občanov a podmienky pre ekonomické aktivity v obci.</p> <p>Cieľom tohto PHSR je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami, stratégiou rozvoja príslušného mikroregiónu, záujmami ochrany životného</p>	

	<p>prostredia, kultúrneho dedičstva, sociálneho charakteru a hospodársko-ekonomického postavenia našej obce.</p> <p>Poslaním PHSR je zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce. PHSR musí byť zároveň otvorený dokument a mal by sa podľa vopred stanovených pravidiel dopĺňať a aktualizovať.</p> <p>Tvorba PHSR si vyžaduje aktívne zapojenie všetkých dôležitých sociálnych partnerov na úrovni obce (verejná správa, podnikatelia, mimovládne organizácie, verejnosť), aby si získal širokú miestnu podporu a stal sa užitočným nástrojom nielen na koordináciu prioritných rozvojových zámerov (verejných aj súkromných), ale aj na získavanie prostriedkov potrebných na ich realizáciu.</p> <p>Základnou úlohou obce Belín, ako samosprávy je zabezpečenie všestranného rozvoja územia obce a uspokojenie verejných potrieb jeho obyvateľov. Podporným prvkom realizácie rozvojových aktivít a úloh obce je získanie finančných prostriedkov z verejných zdrojov pre realizáciu projektov rozvoja územia, ktoré je podmienené zladením projektov s rozvojovou stratégiou príslušnej obce.</p> <p>Existencia PHR obce je podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov.</p>
<p>1.2.2. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúracie stratégie PHRSR</p>	<p><i>Obec Belín</i> <i>Banskobystrický samosprávny kraj</i> <i>Okres Rimavská Sobota</i> <i>Mikroregión/MAS Cerová vrchovina</i></p> <p><i>Obec Belín spadá do plánovacieho územia SPR Gemer – Malohont, okr. Rimavská Sobota a Revúca</i></p> <p>Geografická poloha obce: Obec leží v Rimavskej kotline v plytkej dolinke Belínskeho potoka, južne od Rimavskej Soboty v nadmorskej výške 219 m na výmere 420 ha. Povrch chotára je odlesnený, zvyšky dubového lesa sú len v severnej časti územia. Nachádza sa tu minerálny prameň kyselka. V obci žije 193 obyvateľov z toho je 75% slovenskej národnosti a ostatní sa hlásia k maďarskej a rómskej národnosti. Počet obyvateľov v obci klesá. Obec Belín je súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica a okresu Rimavská Sobota, čo sú hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Banskobystrický kraj je prevažne vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobou nadpriemernou mierou nezamestnanosti. Z ekonomicky aktívnych občanov je väčšina nezamestnaných a dôchodcov. Preto prioritou obce je riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zamestnanosti rómskej populácie.</p> <p>Susedné mestá a obce: <i>Rimavská Sobota, Pavlovce, Jesenské, Rimavské Janovce, Bottovo, Sútor</i></p> <p>Celková rozloha obce: 420 ha</p> <p>História obce: <i>Obec vznikla koncom 12. storočia. Názov obce sa postupne menil na Beelyn (1349), Beelyn (1427), Beljn (1808) a od roku 1920 Belín; maďarsky Bellény. Roku 1349 patrila Bellényiovcom. Spustla za tureckých vpádov, sedliaci ušli a Belín sa zmenil na zemiansku obec. Až po roku 1773 sa zase stal urbárskou obcou, v ktorej žilo 11 urbárikov a dve rodiny želiarov. Roku 1828 tu žilo 176 obyvateľov v 23 domoch. Okrem poľnohospodárstva sa venovali výrobe metiel a kief. Po r. 1918 sa obec stala čisto poľnohospodárskou. V dvadsiatych rokoch sa sem prisťahovali Slováci a v rokoch 1938-1944 bola obec pripojená k Maďarsku. JRD bolo založené v roku 1956, ktoré v r. 1965 prevzali Štátne</i></p>

	<p>majetky, na ktorých pracovala väčšina obyvateľov. V dvadsiatych rokoch sa sem prisťahovali Slováci z okolia Detvy, Vígľaša, Bacúcha a Hriňovej, ktorí si tu postavili domy a hospodárili na kúpených poliach, tkali obrusy, uteráky, vankúše.</p> <p>Pamiatky: Za pamiatku obci bol považovaný Kostol reformovaný neskoro klasicistický pochádzajúci z roku 1863, ktorý bol v 20. storočí prestavaný, avšak tento kostol už neexistuje. <i>Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1. časť</i></p> <p>Národnostná štruktúra obyvateľov: slovenská – 75%, maďarská -10%, rómska – 15%</p> <p>Výchova a vzdelávanie: V obci sa nenachádza Základná škola ani Materská škola. Nie sú vybudované ani športové zariadenia. Deti navštevujú predškolské zariadenia v obci Pavlovce, resp. Jesenské. ZŠ navštevujú v obci Jesenské, kde sa nachádza ZŠ 1-9 slovenská aj s vyučovacím jazykom maďarským</p> <p>Zdravotné služby: Všeobecný lekár obec Jesenské, ostatní obyvatelia podľa vlastného výberu ošetrojúceho lekára</p> <p>Sociálne služby v obci nie sú.</p> <p>Kultúra: spoločenské a kultúrne podujatia v obci sú organizované v priestoroch Kultúrneho domu a vo vonkajších priestoroch .</p> <p>Občianska a technická vybavenosť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecný úrad • cintorín • Predajňa potravinárskeho tovaru • ihrisko pre futbal (okrem školských) • Zber a triedenie komunálneho odpadu <p>Hospodárstvo/ podnikateľské subjekty: Ján Žilík - SHR - zmiešané hospodárstvo, Belín 78,IČO: 31097847 Miroslav Uhrin SHR - zmiešané hospodárstvo, Belín 27, IČO: 50059548 Zuzana Ostrihoňová - maloobchod</p> <p>Rozpočet obce: základným nástrojom hospodárenia a rozvoja je obce obecný rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods.7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení zákonov a v znení neskorších predpisov.</p>
<p>1.2.3. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov</p>	<p>Hlavnými nadradenými programovými a strategickými dokumentami sú Vízia a stratégia Slovenska do roku 2030, Partnerská dohoda, Operačný program Slovensko (OP SK), Konceptcia územného rozvoja Slovenska (KURS), PHRSR/IÚS Banskobystrického kraja a Územný plán Banskobystrického kraja, ako aj ďalšie rezortné koncepcie.</p> <p>Základom pre nové programové obdobie je 5 politických cieľov Európskej únie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa - Zelenšia nízko uhlíková Európa - Prepojenejšia Európa - Sociálnejšia Európa - Európa bližšie k občanom <p>Pre koncepciu rozvoja obce sú relevantnými výstupmi predovšetkým záväzky SR v oblasti opatrení voči zmene klímy, znižovaniu emisií uhlíka a energetickej náročnosti budov,</p>

	<p>dobudovanie vodovodov a kanalizácií, zavádzania inovácií a obehového hospodárstva, posilňovania bez emisnej mobility, ako aj opatrenia v sociálnej oblasti, ochrany kultúrneho dedičstva a rozvoja cestovného ruchu.</p> <p>Program rozvoja obce Belín 2024-2030 je koncipovaný v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ale aj PHRSR/ IUS Banskobystrického samosprávneho kraja, aby sa zabezpečila vzájomná synergia pri plnení stanovených cieľov. Dôležitým relevantným vstupom pre plánovanie rozvojových aktivít obce je IUS plánovacieho územia SPR Gemer – Malohont, ako aj prepojenia na Rozvojový plán NRO Rimavská Sobota.</p> <p>K týmto dôležitým strategickým dokumentom prispievajúcim k plneniu cieľov priradujeme aj medzinárodné dohody ako je Agenda 2030, Urbact III, akčné plány iniciované zo strany subjektov územnej spolupráce v špecifických prípadoch schvaľované uznesením vlády SR alebo príslušnými orgánmi územných samospráv, najmä v podobe akčných plánov najmenej rozvinutých okresov, Integrovaná stratégia územného a miestneho rozvoja na roky 2021-2027, Akčné plány pre rast a zamestnanosť Banskobystrického samosprávneho kraja a Prešovského samosprávneho kraja (Iniciatíva EK „Catching-Up Regions“).</p>
<p>1.2.4. Informácia o procese tvorby PHRSR</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zhodnotenie plnenia PHSR obce do roku 2024 – kompetencia: starosta, poslanci obecného zastupiteľstva 2. Výber odborného garanta a spracovateľa programu rozvoja obce – kompetencia: obec 3. Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác : kompetencia: koordinátor - starosta, poslanci a obecné zastupiteľstvo, 4. Prípravné práce, spracovanie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie : koordinátor a prípravný tím 5. Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR : koordinátor a prípravný tím 6. Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR : koordinátor a prípravný tím 7. Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov : koordinátor a prípravný tím 8. Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR : koordinátor a prípravný tím 9. Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR: starosta, obecné zastupiteľstvo

<p>2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ</p>
<p>2.1. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií</p>
<p>Poslanie obce: Základnou úlohou obce pre výkon samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Vízia: Bezpečná, zelená obec s vybudovanou infraštruktúrou, službami a spokojným obyvateľstvom. Strategickou víziou obce je s využitím vnútorného potenciálu vytvoriť prítiažlivú a zaujímavú lokalitu pre vidiecke bývanie s komplexne vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými životnými podmienkami, potrebnou infraštruktúrou a dobrou dostupnosťou k vzdelaniu, službám, zdravotnej pomoci a zdravým životným prostredím.</p> </div>

Ciele obce: Posilniť služby v obci a podporiť rozvoj hospodárskeho života a poľnohospodárskej výroby, budovať infraštruktúru tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci.

Obec Belín mal vypracovaný PHRSR obce do roku 2024, kde boli zahrnuté plánované rozvojové aktivity obce. Úspešnosť plánu bola podmienená úspešnosťou predkladaných projektových zámerov a možností získania finančných prostriedkov. Značnú časť aktivít, ktoré obec zrealizovala však bola z obecného rozpočtu a dostupných dotačných mechanizmov.

Najvýznamnejšie realizované investičné aktivity:

- Rekonštrukcia – zateplenie budovy obecného úradu a kultúrneho domu
 - Výstavba autobusovej zastávky
 - Zriadenie obecného parku s detským ihriskom
 - Vybudovanie prístrešku nad zdrojom šťavice
 - Vybudovanie altánku pre KD
- Všetky realizované aktivity boli financované z rozpočtu obce.

Ambiciózne rozvojové ciele z hľadiska potenciálu obce sú obmedzené v prvom rade z dôvodu veľkosti obce a finančných možností obce spolufinancovať rozvojové aktivity. Náročnosť spracovania projektových zámerov si často vyžaduje formu dodávateľskej inštitúcie. Tieto služby je potrebné zaplatiť bez ohľadu na skutočnosť, či v konečnom dôsledku obec finančné prostriedky získa. Náročné sú aj potrebné povinné technické dokumentácie, predovšetkým k investičným projektom a veľmi zložitý proces verejného obstarávania. Malé obce nie sú oprávnené žiadať finančný príspevok z ktoréhokolvek mechanizmu EŠIF. V predmetných výzvach sú často obmedzujúce a vylučujúce podmienky pre malé obce. Preto v budúcom období sa obec musí zapojiť do integrovaných rozvojových stratégií v regióne a čerpať prostriedky MAS Cerovina a podobných zdrojov.

2.2. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala

Program rozvoja obce Belín 2024-2030 je koncipovaný v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ale aj PHRSR/ IUS Banskobystrického samosprávneho kraja, IUS SPR Gemer – Malohont a Plánu rozvoja NRO okresu Rimavská Sobota, aby sa zabezpečila vzájomná synergia pri plnení stanovených cieľov. Dôležitým relevantným vstupom pre plánovanie rozvojových aktivít obce je IUS plánovacieho územia SPR Gemer – Malohont, nakoľko obec Belín nebol zaradený do UMR Rimavská Sobota.

Existencia PHRSR obce je podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov pre rozvojové projekty obce, ktoré majú za úlohu eliminovať negatívne trendy ako:

- *úbytok obyvateľstva územia spôsobený migráciou*
- *starnutie obyvateľstva, rast ohrozených skupín obyvateľstva*
- *rast nezamestnanosti a ekonomické zaostávanie*
- *nepriaznivá vzdelanostná štruktúra obyvateľov a prehľbovanie problémov MRK*
- *zvyšujúci sa dopyt, nároky a požiadavky na sociálne a zdravotné služby a zariadenia,*
- *úpadok agrárnej činnosti*
- *vysoké energetické záťaž a uhlíková stopa vo všetkých oblastiach*
- *zhoršovanie dopravnej dostupnosti*
- *nedostupnosť kultúrneho, spoločenského a komunitného života v obci*
- *d ďalšie oslabovanie kúpyschopnosti obyvateľstva a tým oslabovanie existujúcich hospodárskych subjektov*
- *úpadok až zánik hospodárskych subjektov*
- *zhoršenie konkurencieschopnosti, až úpadok regiónu a subjektov (vo všetkých oblastiach)*
- *hrozba chudoby*
- *neschopnosť obce a regiónu čerpať prostriedky EŠIF a z iných podporných mechanizmov*
- *nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva,*
- *nízke pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľstva,*
- *nedostatočný súlad v kvalifikácii pracovnej sily a dopytu zamestnávateľov,*
- *nevyužitie potenciálu územia pre poľnohospodársku produkciu,*
- *nevyužitie potenciálu pre finalizáciu produkcie v poľnohospodárstve,*
- *nevyužitie potenciálu prírodnej minerálnej vody na komerčné účely*
- *nové trendy v trávení voľného času a v rozvoji cestovného ruchu.*

- nedostatočná kooperácia a sieťovanie subjektov v území,
- zdevastované a znečistené pramene vody a studne
- nedostatočné opatrenia na zadržiavanie vody v krajine
- chýbajúce vodovody, kanalizácie a ČOV
- existencia starých environmentálnych záťaží
- zlý stav technickej a environmentálnej infraštruktúry
- vysoká energetická náročnosť všetkých sektorov.

2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov

Uviesť stručný popis identifikovaných potenciálov, výziev, limitov a problémov vlastnej VÚC/obce/skupiny obcí na ktoré PHRSR reaguje svojou stratégiou, jednotlivými cieľmi a opatreniami s odkazom na podrobnejšiu analýzu v prílohe. Vhodné je využiť nasledujúce členenie (výstupy kroku 3.6. Metodiky)

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	Potenciálom obce je rozvoj udržateľného a ekologického poľnohospodárstva. Výzvou rozvoja obce je budovanie sociálnej infraštruktúry v obci, bezpečnosti, zlepšenie starostlivosti o seniorov a integrácia MRK.
	Územno-technické	Potenciálom je vybudovaná cestná dopravná infraštruktúra do obce a prepojenie s okresným mestom Rimavská Sobota, ako aj obcou Jesenské. Výzvou je budovanie cyklotrás, využitie prírodného potenciálu.
	Prírodno-environmentálne	Hlavnou výzvou je dobudovanie environmentálnej infraštruktúry, zvýšenie odolnosti krajiny voči klimatickým zmenám a zavádzanie zelených technológií a obehovej ekonomiky, prevažne s triedením odpadov a ich zhodnocovanie.
	Kultúrne	Rozvojovým potenciálom je história obce a národnostné zloženie obyvateľov a ich kultúra. Budovanie, rozvoj miestnej komunitnej kultúry a zachovávanie tradícií.
	Inštitucionálno-organizačné	Funkčné partnerstvá v rámci Mikroregiónu, SPR Gemer - Malohont a MAS Cerová vrchovina. Hlavnou výzvou je zapájanie verejnosti na riešenie vecí verejných a vytvorenie kapacít pre koordináciu, plánovanie a riadenie rozvoja obce
Problémy a limity	Socioekonomické	Starnúce obyvateľstvo - rastúci podiel osôb v poproduktívnom veku v neprospech osôb v predproduktívnom veku; dlhodobý úbytok obyvateľstva sprevádzaný vysokým negatívnym migračným saldóm – najmä mladých, do ekonomicky vyspelejších regiónov; rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov s nedostatočnou vzdelanosťou úrovňou; rastúce nároky na zabezpečenie sociálnych a zdravotných služieb; pomerne nízka vzdelanosť úroveň; dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti v okrese; nedostatočné pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľov; nedostatočný súlad v kvalifikácii pracovnej sily a dopytu zamestnávateľov; nedostatočná finalizácia poľnohospodárskej produkcie; nedostatočné využitie surovínovej základne; vysoký podiel výroby s nízkou pridanou hodnotou;
	Územno-technické	nevysporiadané vlastnícke vzťahy limitujúce rozvoj nových aktivít; chátrajúce budovy; nevyhovujúci stav cestných komunikácií a chodníkov; chýbajúce vodovody, kanalizácie a ČOV.
	Prírodno-environmentálne	Lahostajnosť občanov k životnému prostrediu ich nízke environmentálne povedomie; nedostatočná podpora a aktivizácia územia na ochranu prírodných zdrojov;

		<i>nedostatočné zapájanie miestnych aktérov do procesov ochrany prírody (legislatívne zmeny apod.),</i>
	Kultúrne	<i>Potreba propagácie histórie obce a zanikanie tradičných menšinových kultúr</i>
	Inštitucionálno-organizačné	<i>Slabá inštitucionálne a organizačné zabezpečenie hlavne NO, zapojenosť a spolupráca podnikateľských subjektov</i>

2.4. identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Identifikácie výziev pre obec Belín vychádzajú zo stratégií na lokálnej, potom miestnej úrovni a tie musia byť v súlade a nadväznosti na strategické plány na národnej úrovni.

NÁRODNÁ ÚROVEŇ

- strategický dokument: „Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027“ - 1 Operačný program Slovensko

Priority sú identifikované a zaradené do oblastí:

CIEĽ POLITIKY 1 – INOVATÍVNE SLOVENSKO – SR (INTELIGENTNEJŠIA EURÓPA - EU)

CIEĽ POLITIKY 2 – EKOLOGICKÉ SLOVENSKO PRE BUDÚCE GENERÁCIE – SR

(EKOLOGICKEJŠIA NÍZKOUHLÍKOVÁ EURÓPA - EU)

- ENRAF - podpora z ENRAF v podmienkach SR bude smerovať najmä do sektora akvakultúry
- ERPF – európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka

CIEĽ POLITIKY 3 - MOBILITA, DOPRAVA, PREPOJENOSŤ – SR (PREPOJENEJŠIA EURÓPA - EU)

CIEĽ POLITIKY 4 - SOCIÁLNE, SPRAVODLIVÉ A VZDELANÉ SLOVENSKO – SR (SOCIÁLNEJŠIA EURÓPA - EU)

CIEĽ POLITIKY 5 – KVALITNÝ ŽIVOT V REGIÓNOCH - SR (EURÓPA BLIŽŠIE K OBČANOM)

OSTATNÉ FONDY a podporné mechanizmy:

- **FOND SPRAVODLIVEJ TRANSFORMÁCIE (FST)**
FST - nástroj zmierňovania sociálnych dôsledkov transformácie smerom k uhlíkovo neutrálnemu hospodárstvu.
Má dva základné ciele: 1. Uhlíkovo neutrálne hospodárstvo
2. Tvorba pracovných miest
- **Iniciatíva CATCHING-UP REGIONS** – realizovaná na základe aktívnej spolupráce s Európskou komisiou a so Svetovou bankou pri pomoci "dobiehajúcim", resp. zaostávajúcim regiónom SR, a to Prešovskému samosprávnemu kraju a Banskobystrickému samosprávnemu kraju. Prostredníctvom Akčných plánov pre rast a zamestnanosť a navrhovaných projektov, ktoré definujú výzvy a prekážky sa bude podporovať zvýšenie výkonnosti v týchto regiónoch, rast a tvorba pracovných miest a posilniť sa efektívnosť a účinnosť čerpania fondov politiky .
- **REACT EÚ** - opatrenia na pomoc pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe - podpora zamestnanosti, tvorba nových pracovných príležitostí, sociálne služby. Podpora bude smerovať tiež do zdravotníctva, pre ľudí v prvej línii boja s COVID-19, do školstva, verejnej dopravy, na budovanie verejnej zelene v mestách, zateplenie domov či potravinovú a hygienickú pomoc pre ohrozené skupiny obyvateľstva
- **Plán obnovy** - dodatočné verejné investície na vzdelávanie, vedu a výskum, zelenú ekonomiku, zdravotníctvo, verejnú správu a digitalizáciu.
- **Fond solidarity** – kompenzácia krízových situácií vrátane Covidu 19
- **Interreg HU-SK-UK** – podpora cezhraničnej spolupráce
- Program **URBACT** podporuje spoluprácu a výmenu skúseností medzi mestami v Európe. Nástroj politiky súdržnosti EÚ v rámci cieľa európska územná spolupráca, spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a národných zdrojov 28 členských štátov EÚ, Nórska a Švajčiarska

REGIONÁLNA ÚROVEŇ PLÁNOVANIA

Strategické ciele pre celé územie VÚC BBSK:

Priorita 1 - KONKURENCIESCHOPNÁ A UDRŽATEĽNÁ EKONOMIKA (poskytujúca prácu pre kvalifikovaných ľudí)

Strategický cieľ 1.1 - Zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu regionálnej ekonomiky

Špecifický cieľ 1.1.1 - Zvýšiť inovačný potenciál ekonomiky

Špecifický cieľ 1.1.2 - Zvýšiť exportnú výkonnosť podnikateľských subjektov (podporou ich vstupu na nové teritória)

- Špecifický cieľ 1.1.3 - Zvýšiť mieru digitalizácie a automatizácie v podnikateľskom, verejnom i akademickom sektore
- Špecifický cieľ 1.1.4 - Zvýšiť súlad medzi požiadavkami trhu práce a odborným vzdelávaním (SŠ aj VŠ)
- Špecifický cieľ 1.1.5 - Zvýšiť podiel MSP na ekonomike kraja, najmä v oblasti kreatívneho priemyslu, poľnohospodárstva a cestovného ruchu

Strategický cieľ 1.2 - Zvýšiť efektivitu využívania lokálnych zdrojov so zreteľom na zelené riešenia

- Špecifický cieľ 1.2.1 - Zvýšiť podiel obehového hospodárstva
- Špecifický cieľ 1.2.2 - Zvýšiť spracovávanie vyvážanej suroviny a polotovarov do výrobkov s vyššou pridanou hodnotou
- Špecifický cieľ 1.2.3 - Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárstva s dôrazom na potravinovú sebestačnosť kraja

Strategický cieľ 1.3 - Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu

- Špecifický cieľ 1.3.1 - Zatraktívniť kľúčový kultúrno-historický potenciál a kultúrne inštitúcie pre tvorbu ponuky v cestovnom ruchu.
- Špecifický cieľ 1.3.2 - Zatraktívniť prírodný potenciál pre udržateľné využívanie v rozvoji mäkkých foriem cestovného ruchu a produkty založené na významnom prírodnom
- Špecifický cieľ 1.3.3 - Vytvárať produkty a služby rozvíjajúce endogénny potenciál destinácií v prepojení na športové a rekreačné zázemie regiónov.
- Špecifický cieľ 1.3.4 - Zlepšiť dostupnosť atraktivít a turistických bodov záujmu.
- Špecifický cieľ 1.3.5 - Zvyšovať výkonnosť regiónov a inovačný potenciál služieb v cestovnom ruchu a kultúry
- Špecifický cieľ 1.3.6 - Rozvíjať destinačný manažment a sieťovanie na lokálnej úrovni
- Špecifický cieľ 1.3.7 - Uplatňovať systematický a profesionálny destinačný marketing a tvorbu produktov destinácií

Priorita 2 - ZELENÝ KRAJ PRE BUDÚCE GENERÁCIE

Strategický cieľ 2.1 - Zvyšovať biodiverzitu a zlepšiť stav životného prostredia

- Špecifický cieľ 2.1.1 - Zlepšiť kvalitu ovzdušia
- Špecifický cieľ 2.1.2 - Dosiagnúť priaznivý stav biotopov a druhov v chránených územiach
- Špecifický cieľ 2.1.3 - Dosiagnúť dobrý stav vôd (v súlade s Rámcovou smernicou EÚ o vode 2000/60/ES)
- Špecifický cieľ 2.1.4 - Podporiť regeneráciu urbanizovanej krajiny
- Špecifický cieľ 2.1.5 - Eliminovať znečistenie
- Špecifický cieľ 2.1.6 - Transformovať hospodárenie v lesoch bližšie k prírode a spoločnosti
- Špecifický cieľ 2.1.7 - Zvýšiť prírodnú hodnotu poľnohospodárskej pôdy
- Špecifický cieľ 2.1.8 - Zlepšiť podmienky na dosiahnutie environmentálnych cieľov
- Špecifický cieľ 2.1.9 - Zlepšiť environmentálne povedomie obyvateľov a aktérov pôsobiacich v kraji

Strategický cieľ 2.2 - Zmierniť zmenu klímy a zvýšiť odolnosť kraja na jej nepriaznivé prejavy

- Špecifický cieľ 2.2.1 - Znížiť emisie CO₂
- Špecifický cieľ 2.2.2 - Zlepšiť a obnoviť vodný režim v krajine
- Špecifický cieľ 2.2.3 - Realizovať preventívne opatrenia na ochranu pred mimoriadnymi udalosťami spojenými so zmenou klímy

Priorita 3 - SÚDRŽNÁ A VZDELANÁ SPOLOČNOSŤ

Strategický cieľ 3.1 - Zvýšiť kompetencie obyvateľov pre osobný, občiansky aj pracovný život

- Špecifický cieľ 3.1.1 - Zabezpečiť kvalitné a inkluzívne vzdelávanie
- Špecifický cieľ 3.1.2 - Rozvíjať systém ďalšieho vzdelávania zameraného na zlepšenie vedomostí, návykov a kompetencií v rámci osobnej, občianskej, spoločenskej a/alebo pracovnej perspektívy
- Špecifický cieľ 3.1.3 - Zvýšiť zapojenie skupín ohrozených sociálnym vylúčením do pracovného a spoločenského života

Strategický cieľ 3.2 - Zvýšiť sociálnu udržateľnosť obyvateľstva

- Špecifický cieľ 3.2.1 - Vytvoriť funkčný systém vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve a predškolskom veku

- Špecifický cieľ 3.2.2 - Zvýšiť dostupnosť bývania pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, zdravotne postihnutých, seniorov a mladých dospelých
- Špecifický cieľ 3.2.3 - Zvýšiť dostupnosť komplexných integrovaných sociálnych služieb s dôrazom na individuálne potreby občanov a občianiek
- Špecifický cieľ 3.2.4 - Zabezpečiť dostupnosť kvalitnej zdravotnej starostlivosti
- Špecifický cieľ 3.2.5 - Budovať aktívne, odolné a udržateľné komunity a podporovať ich rozvoj
- Špecifický cieľ 3.2.6 - Rozšíriť možnosti pre šport a ďalšie zdravie prospešné aktivity pre všetky skupiny obyvateľstva
- Špecifický cieľ 3.2.7 - Zvýšiť využitie liečebných prameňov a prírodných zdrojov v kraji v prospech zlepšovania zdravia obyvateľstva
- Špecifický cieľ 3.2.8 - Zvýšiť kvalitu života vo vidieckych oblastiach
- Špecifický cieľ 3.2.9 - Posilniť identitu komunit prostredníctvom zachovania kultúrneho dedičstva (obnova NKP a ostatnej kultúrnej infraštruktúry) a prírodného dedičstva

Strategický cieľ 3.3 - Zvýšiť kvalitu a transparentnosť rozhodovacích procesov vo verejnej správe

- Špecifický cieľ 3.3.1 - Zvýšiť angažovanosť a spoluúčasť občanov v správe vecí verejných
- Špecifický cieľ 3.3.2 - Zvýšiť promptnosť, kvalitu a odbornosť prijímaných rozhodnutí verejnej správy

Priorita 4 - PREPOJENÝ KRAJ (zlepšiť prepojenosť kraja smerom von aj dovnútra)

Strategický cieľ 4.1 - Dobudovať a obnoviť dopravnú infraštruktúru prepojenú na nadradenú cestnú a železničnú sieť

- Špecifický cieľ 4.1.1 - Dobudovanie základnej a súhrnej multi modálnej siete TEN-T a siete prepojenej na TEN-T odolnej na zmenu klímy podporené investíciami do novej dopravnej infraštruktúry a obnovy a modernizácie existujúcej infraštruktúry
- Špecifický cieľ 4.1.2 - Rozvoj udržateľnej regionálnej a cezhraničnej mobility a regionálnej dopravnej obslužnosti a zásobovania v súlade s PUM a s PDO podporené investíciami do vybudovania a obnovy ciest I., II. a III. triedy, obecných komunikácií a mostov
- Špecifický cieľ 4.1.3 - Rekonštrukcia, obnova a modernizácia siete perspektívnych regionálnych železničných tratí s vysokým dopytom po osobnej alebo nákladnej železničnej doprave
- Špecifický cieľ 4.1.4 - Rekonštrukcia a obnova dopravnej infraštruktúry za účelom zvýšenia jej odolnosti voči nepriaznivým prejavom zmeny klímy
- Špecifický cieľ 4.1.5 - Dobudovanie, modernizácia a úprava dopravnej infraštruktúry s cieľom zvýšenia jej kapacity pri zachovaní parametrov bezpečnosti a minimalizácie negatívnych vplyvov na životné prostredie a kvalitu života obyvateľov v dotknutých územiach, vrátane zníženia emisnej a hlukovej záťaže
- Špecifický cieľ 4.1.6 - Bezpečnosť dopravnej infraštruktúry v cestnej a železničnej doprave
- Špecifický cieľ 4.1.7 - Realizovať opatrenia na zabezpečenie migračných trás živočíchov

Strategický cieľ 4.2 - Zvýšiť význam verejnej osobnej dopravy na úroveň nosného prvku pokrytia potrieb mobility mestských aj vidieckych oblastí

- Špecifický cieľ 4.2.1 - Multi modálny integrovaný dopravný systém BBSK so železničnou dopravou ako najekologickejšou verejnou osobnou hromadnou dopravou, ktorá je základným stavebným prvkom a oporou integrovaného dopravného systému
- Špecifický cieľ 4.2.2 - Vybudovanie účelných a inovovaných multi modálnych terminálov a prestupných uzlov vyhovujúcich požiadavkám na bezbariérovosť, odstavné a parkovacie plochy a dostupnosť prostredníctvom nemotorovej dopravy, vrátane vybavenia adekvátnym zázemím a inteligentnými riešeniami
- Špecifický cieľ 4.2.3 - Modernizácia a rekonštrukcia autobusových a železničných staníc a zastávok verejnej dopravy s poskytovaním dostupných verejných služieb vrátane digitalizovaných dopravných služieb
- Špecifický cieľ 4.2.4 - Prepojenie mobility a environmentálnej politiky. Rozvoj mestskej hromadnej dopravy s alternatívnym a ekologickým pohonom, dráhovej dopravy, budovanie infraštruktúry pre elektromobily a hybridné automobily a poskytovanie nadväzujúcich služieb. Osveta a vzdelávanie v oblasti udržateľnej mobility.
- Špecifický cieľ 4.2.5 - Rozvoj cyklo dopravy ako plnohodnotnej zložky mestskej mobility prostredníctvom budovania nových cyklociest alebo ich začlenenia do

- existujúcich komunikácii, poskytovania doplnkového zázemia a služieb a motivácie pre využitie cyklo dopravy v kombinácii s verejnou dopravou
- Špecifický cieľ 4.2.6 - Obnova a modernizácia mobilných prostriedkov verejnej osobnej dopravy - vozidlového parku mestskej hromadnej, prímestskej a regionálnej dopravy, a vozňového parku železničnej dopravy s dôrazom na ekologickosť pohonu
- Strategický cieľ 4.3 - Zlepšiť prístup k štandardnému pevnému širokopásmovému pripojeniu.**
- Špecifický cieľ 4.3.1 - Zvýšiť sociálnu a fyzickú dostupnosť kvalitného internetového pripojenia a odstrániť tzv. biele miesta

SPR Gemer – Malohont

Priority a Strategické ciele

1 Hospodárstvo a ekonomický rozvoj

- 1.1 Zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu regionálnej ekonomiky
- 1.2 Rozvíjať obehovú ekonomiku
- 1.3 Zvýšiť potravinovú sebestačnosť kraja a posilniť regionálny trh potravín

2 Trvalo udržateľný (zelený) cestovný ruch

- 2.1 Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu
- 2.2 Rozvíjať prírodný turizmus

3 Infraštruktúra a životné prostredie

- 3.1 Realizovať opatrenia nevyhnutné pre prechod na uhlíkovú neutralitu (do roku 2050)
- 3.2 Zlepšiť kvalitu ovzdušia
- 3.3 Zvýšiť biodiverzitu a odolnosť kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- 3.4 Dosiagnúť priaznivý stav biotopov a druhov v chránených územiach (CHÚ)
- 3.5 Realizovať kľúčové opatrenia nevyhnutné pre ochranu prírodných zdrojov
- 3.6 Zabezpečiť environmentálnu a ekonomickú udržateľnosť miest a obcí

4 Kvalita života na vidieku

- 4.1 Zvýšiť kvalitu a dostupnosť formálneho aj neformálneho vzdelávania pre všetky vekové aj sociálne skupiny a zdravotne znevýhodnených
- 4.2 Harmonizovať odborné vzdelávanie s dopytom trhu práce
- 4.3 Budovať inkluzívnu spoločnosť a dostupné, komplexné integrované sociálne služby s dôrazom na individuálne potreby občanov a občianiek
- 4.4 Zabezpečiť dostupnú zdravotnú starostlivosť
- 4.5 Budovať silnú občiansku spoločnosť a kvalitného verejného priestoru
- 4.6 Rovnocenný rozvoj regiónu z hľadiska funkčnej dopravnej infraštruktúry prepojenej na sieť TEN-T
- 4.7 Vytvoriť moderný a výkonný dopravný systém sociálne a fyzicky dostupnej a atraktívnej verejnej dopravy
- 4.8 Zlepšiť dostupnosť a kvalitatívne parametre širokopásmového (pevného) internetového pripojenia

Dostupné projekty boli zoskupené do strategických investičných balíčkov v oblastiach:

1. Inovácie, výskum a vývoj
2. Zamestnanosť a školstvo
3. Cestovný ruch a kultúra
4. Kvalitné životné prostredie
5. Sociálne služby a sociálna ekonomika
6. Občianska a komunitná infraštruktúra
7. Prepojený kraj

Plán rozvoja NRO okresu Rimavská Sobota

Prehľad priorít a opatrení

I. Pilier **Sociálna ekonomika** pozostáva z jednej priority, ktorá sa ďalej člení na opatrenia nasledovne:

- Priorita Vytváranie podmienok pre zamestnávanie znevýhodnených a zraniteľných osôb
 - Opatrenie1.1 Vytvorenie pracovných miest pre znevýhodnené a zraniteľné skupiny
 - Opatrenie1.2 Zvýšenie motivácie a kvalifikácie znevýhodnených a zraniteľných skupín a ich uplatniteľnosti na trhu práce.

II. Pilier **Udržateľný cestovný ruch** pozostáva z piatich priorít, ktoré sa ďalej členia na opatrenia nasledovne:

- Priorita II.1 Tvorba ponuky v kultúrno-poznávacom, prírodnom a iných formách udržateľného cestovného ruchu (vrátane vidieckeho cestovného ruchu, agroturistiky a i.).
 - Opatrenie II.1.1 Tvorba ponuky v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu.

- Opatrenie II.1.2 Tvorba ponuky zameranej na udržateľnosť významného prírodného dedičstva
- Priorita II.2 Vytváranie udržateľného zázemia a služieb pre pobyt návštevníkov
 - Opatrenie II. 2.1 Zlepšenie dostupnosti/rozvoj služieb pre návštevníkov
 - Opatrenie II. 2.2 Tvorba udržateľného rekreačného a športového zázemia.
- Priorita II.3 Rozvoj destinačného manažmentu a marketingu
 - Opatrenie II.3.1 Sieťovanie a rozvoj destinačného manažmentu na regionálnej a lokálnej úrovni
 - Opatrenie II.3.2 Realizácia destinačného marketingu
- Priorita II.4 Zlepšenie dostupnosti okresu, atraktivít a turistických bodov záujmu
 - Opatrenie II.4.1 Zlepšenie dostupnosti atraktivít a bodov záujmu prostredníctvom udržateľnej mobility
 - Opatrenie II.4.2 Zlepšenie informačnej dostupnosti okresu, atraktivít a bodov záujmu pre návštevníka

III. Pilier **Rozvoj ľudských zdrojov** pozostáva z dvoch priorít, ktoré sa ďalej členia na opatrenia nasledovne:
 Priorita III.1 Podpora zvyšovania kvality predprimárneho a primárneho vzdelávania a rozšírenie kapacít vzdelávacích inštitúcií

- Opatrenie III.1.1 Podpora zvyšovania kapacít predškolských zariadení
- Opatrenie III.1.2 Zvýšenie kvality vzdelávania prostredníctvom dobudovania infraštruktúry materských a základných škôl.
- Priorita III.2 Podpora systému profesijného vzdelávania a celoživotného vzdelávania

Opatrenie II. 2.1 Vytvorenie podmienok pre vzdelávanie a kvalifikovanú odbornú prípravu žiakov a pre skvalitnenie duálneho vyučovania,

- Opatrenie II. 2.2 Dobudovanie podpornej infraštruktúry pre vzdelávanie

IV. Pilier **Ekonomika, podnikanie a inovácie** pozostáva z troch priorít, ktoré sa ďalej členia na opatrenia nasledovne:

- Priorita IV.1 Podpora inovácií, výskumu a vývoja
 - Opatrenie IV.1.1 Rozvoj inovácií, výskumu a vývoja v nadväznosti na špecializáciu regiónu a nové sektory ekonomiky
- Priorita IV.2 *Podpora podnikov v oblasti poľnohospodárskej, lesníckej, potravinárskej výroby a služieb*
 - *Opatrenie IV.2.1 Podpora aktivít poľnohospodárskych podnikov a podnikov pôsobiacich v lesníctve, potravinárstve a nadväzných službách*
- Priorita IV.3 Podpora MSP v oblasti priemyselnej výroby
 - *Opatrenie IV.3.1 Podpora rozšírenia a zvýšenia konkurencieschopnosti podnikateľských subjektov v priemysle*

OSTATNÉ NADAČNÉ A GRANTOVÉ PROGRAMY:

Fond na podporu športu

poskytovanie finančných prostriedkov na projekty, ktoré prispievajú k podpore športu na Slovensku, podpore profesionálnych ako aj rekreačných športovcov všetkých vekových kategórií, športových organizácií a športových odborníkov.

Finančný mechanizmus EHP a Nórske fondy majú prispieť k znižovaniu hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskom hospodárskom priestore a k posilneniu bilaterálnych vzťahov

Nadácia Tatra banky podporuje aktívne skupiny profesorov a študentov na vysokých školách, najlepších študentov, mladých talentovaných umelcov a dizajnérov a na zvyšovanie kvality vzdelania

Nadácia Orange

Grantové programy v oblasti vzdelávania, sociálnej inklúzie a komunitného rozvoja

Stredoeurópska nadácia

podporuje neziskové aktivity organizácií, komunit a jednotlivcov v rámci viacerých programov a projektov, ktoré majú medzinárodný rozmer

Nadácia Pontis

podporuje firemnú aj individuálnu filantropiu, firemné dobrovoľníctvo a presadzuje zodpovedné podnikanie

Nadácia pre deti Slovenska

podporuje vzdelávanie detí i dospelých, venuje sa filantropii a spravuje viacero nadačných fondov

Nadácia Allianz

Grantové programy Nadácie Allianz prispievajú k znižovaniu nehodovosti a predchádzaniu škodám na majetku a zdraví. Kampane nadácie sú určené pre všetky vekové kategórie

Nadácia Ekopolis

Primárnym cieľom Nadácie Ekopolis je životné prostredie.

Visegrad Fund

Fond sa zameriava na organizácie, ktorých cieľom je zdieľať vedomosti, posilňovať inovácie a spolupracovať s občanmi krajín V4, strednej a východnej Európy

Green Foundation

Nadácia so stredo európskym presahom sa zameriava predovšetkým na rozvoj sociálnych inovácií a adaptáciu spoločnosti na významné výzvy

Ekofond

podporuje projekty aktívnej spoločnosti, efektívnosť využívania energie a ochranu životného prostredia

Fond inovácií a technológií

podporuje rozvoj podnikania, zamestnanosť a hospodárstvo krajiny ale aj životné prostredie, obnoviteľné zdroje energie a priemyselné inovácie

Nadácia Otvorenej spoločnosti

Prioritnými oblasťami záujmu nadácie sú ľudské práva a slobody, kritické myslenie, participácia a inkluzívne vzdelávanie

Nadácia EPH

Nadácia participuje na zachovávaní tradícií, prírodných a kultúrnych pamiatok. Medzi prioritné ciele patrí aj zdravie a šport, komunitný či regionálny rozvoj.

Meet and Code

Iniciatíva Meet and Code podporuje digitálne vzdelávanie mládeže v 22 európskych krajinách. Cieľom je učiť mladých ľudí kódovať a programovať

Nadácia SPP

sa zameriava na podporu vzdelávania, ochranu kultúrnych hodnôt a zdravia, regionálny a komunitný rozvoj.

Nadácia Granvia

podporuje projekty zamerané na sociálnu inklúziu a pomoc dlhodobo nezamestnaným a znevýhodneným uchádzačom. Poskytuje nielen finančné prostriedky ale aj patronát nad podporenými projektmi

Nadácia ZSE

podporuje verejnoprospešné aktivity, životné prostredie, vzdelávanie, inovácie a komunitný rozvoj

Férová Nadácia O2

Cieľom nadácie je pomáhať mladým ľuďom v oblasti vzdelávania a zvyšovania zamestnanosti

i-Portunus

podporuje medzinárodné mobility umelcov pôsobiacich v oblasti divadelného alebo vizuálneho umenia. Mobilita je stálou akciou v rámci programu Kreatívna Európa na roky 2021- 2027.

Zdravé mesto

Cieľom nadácie je prepájať potenciál a potreby komunity tak, aby sa zvyšovala kvalita života. Zameriava sa na občianske iniciatívy, históriu, tradície a kultúru.

Gesto pre mesto

Cieľom nadácie Raiffeisen banky je zlepšovať kvalitu života v mestách. Svoje pozornosť upriamuje na šport, kultúru, prírodné a sociálne prostredie či vzdelávanie

Karpatská nadácia

Cieľom nadácie je rozvíjať aktivity jednotlivcov a organizácií na východnom Slovensku

Nadácia Slovenskej sporiteľne

pomáha v dosahovaní kvalitatívnych zmien v oblasti vzdelávania, sociálnej pomoci, ochrany životného prostredia, športu a kultúry

Nadácia VÚB

pomáha v oblasti vzdelávania, kultúrneho dedičstva, komunitného života a charity

Zelený vzdelávací fond

Zelený vzdelávací fond podporuje environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu detí, mládeže a širokej verejnosti

Nadácia ESET

Nadácia rozvíja vzdelanie v oblasti IT, internetovej bezpečnosti, vedy a výskumu či občianskej spoločnosti.

2.5. Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

Uviesť prehľad hlavných výstupov zhodnotenia výziev, potenciálov, limitov a problémov s využitím SWOT analýzy (výstup kroku 3.10. Metodiky) vrátane z nej vyplývajúceho návrhu strategického prístupu (viď krok 5.1. Metodiky)

Silné stránky

- Čisté, tiché prírodné prostredie
- Možnosti lacného vidieckeho bývania
- Možnosť na ďalší rozvoj a investície
- Poľnohospodárstvo, existencia lúk, pasienkov a kvalitnej poľnohospodárskej pôdy

Slabé stránky

- vysoká miera nezamestnanosti
- podhodnotené poľnohospodárske činnosti bez tvorby pridanej hodnoty
- nedostatočná základná technická a sociálna infraštruktúra ,

<ul style="list-style-type: none"> • <i>História a kultúra obce, dobré spolunažívanie občanov rôznych národností a vierovyznania</i> • <i>Zavedený separovaný zber odpadov v obci</i> • <i>Dostupnosť bývania a nižšie náklady na bývanie</i> • <i>Existencia prírodného minerálneho prameňa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>dostupnosť zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb</i> • <i>starnúca populácia</i> • <i>dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti</i> • <i>nízka kúpyschopnosť obyvateľstva (nízka cena práce)</i> • <i>odliv mladých ľudí do ekonomicky vyspelejších regiónov</i> • <i>pomerne nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov</i> • <i>rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov s nedostatočnou vzdelanostnou úrovňou</i> • <i>nedostatočné pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľov</i> • <i>vysoká energetická náročnosť budov a domov – používanie fosílnych palív</i> • <i>Slabé komunitné činnosti</i> • <i>Zlá dopravná dostupnosť a kvalita chodníkov</i> • <i>Slabá podpora rozvoja malých obcí</i>
<p>Príležitosti</p>	<p>Ohrozenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Využívanie dostupných externých zdrojov</i> • <i>Zapájanie sa do integrovaných projektových aktivít obcí v MR, MAS, SPR Gemer – Malohont</i> • <i>Možnosť grantovej podpory z EÚ (2021-2027), z Plánu obnovy, z Fondu spravodlivej transformácie a iných zdrojov</i> • <i>Energetická a klimatická politika SR</i> • <i>Nástroje aktívnej sociálnej politiky štátu (podpora zamestnanosti)</i> • <i>Obehová ekonomika</i> • <i>orientácia spotrebiteľov na domáce regionálne "eko" poľnohospodárske produkty</i> • <i>celoživotné vzdelávanie</i> • <i>pozemkové úpravy a vysporiadanie vlastníckych vzťahov</i> • <i>presadzovanie iniciatív na minimalizáciu tvorby odpadov a ich zhodnocovanie</i> • <i>uplatňovanie informačno-komunikačných technológií</i> • <i>vytvorenie vhodných podmienok na návrat mladých rodín</i> • <i>podpora budovania a rekonštrukcie technickej infraštruktúry v obciach</i> • <i>podpora budovania sociálnych, zdravotníckych zariadení /služieb</i> • <i>deinštitucionalizácia sociálnych služieb uľahčenie prístupu k financiám pre obce zo znevýhodnených regiónov</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ďalšie zaostávanie obce a finančné výpadky, či nepredvídateľné finančné náklady</i> • <i>Zlyhanie podporných mechanizmov pre malé obce a vidiecke oblasti</i> • <i>Legislatívne prekážky</i> • <i>byrokracia a závažné verejné obstarávanie</i> • <i>administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov</i> • <i>trvalý nezáujem národnej úrovne o juhovýchodné regióny SR,</i> • <i>absencia systémového riešenia dlhodobej nezamestnanosti marginalizovaných skupín obyvateľstva</i> • <i>súčasná nedostatočná dotačná politika v oblasti poľnohospodárstva</i> • <i>nepriaznivý demografický vývoj (starnutie obyvateľstva)</i> • <i>nedostatočná podpora smerovania investícií do málo rozvinutých regiónov</i> • <i>nesprávne nastavenie projektov a výziev</i> • <i>prehlbovanie regionálnych rozdielov</i> • <i>nezáujem investorov o vytváranie pracovných príležitostí v území</i> • <i>zmena spotrebiteľského správania (uprednostnenie elektronických obchodov)</i> • <i>náročnosť zamestnávania ľudí z ÚPSVaR z hľadiska administratívy</i> • <i>zhoršujúce sa klimatické podmienky v lete roku 2019 bolo suchom zasiahnutých 90 % územia kraja, čo viedlo k situácii, že len v okrese Rimavská Sobota klesli výnosy v poľnohospodárstve približne o 30 %.</i> • <i>konzumný a rýchly spôsob života</i> • <i>zhoršujúci sa zdravotný stav populácie</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nízke právne a spoločenské povedomie obyvateľstva</i> • <i>dlhodobý nezáujem štátu riešiť veľké regionálne rozdiely</i> • <i>rozdrobené vlastníctvo</i> • <i>zle nastavený systém separácie odpadov a celého odpadového hospodárstva</i> • <i>nárast chudoby</i> • <i>nepriaznivá celospoločenská sociálna, ekonomická a politická situácia</i> • <i>nedostatočné riešenie rómskeho problému</i> • <i>nepriaznivé ekonomické podmienky pri udržiavaní kultúrneho dedičstva</i>
--	--

Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy

Pre rozvoj malých obcí do 2000 obyvateľov je dôležité zapájanie sa do integrovaných projektov v rámci mikroregiónu a MAS, čerpanie prostriedkov z PRV, využívanie podporných mechanizmov pre NRO a „catching up regions“, zapájanie sa do programov a iniciatív v IUS SPR Gemer – Malohont, IUS a IUI BBSK a uchádzať sa o ostatné externé dotácie a využívať podporné mechanizmy.

2.6. Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia

Špecifické potenciály, problémy a výzvy identifikované pre strategicko-plánovací región Gemer – Malohont (okresy RS a RA):

Z hľadiska sídelnej štruktúry je SPR rozdelený na 6 miest a 143 obcí. Až 97 z nich (prevažne v okrese Rimavská Sobota) sú malé obce s počtom obyvateľov menej než 500.

Prevažná časť územia má agrárny charakter. Región patrí medzi najmenej rozvinuté regióny Banskobystrického kraja, keďže okres je zaradený medzi NRO. Miera nezamestnanosti je výrazne najvyššia spomedzi všetkých okresov a presahuje výšku 10%, čo je výrazný pokles oproti minulým rokom, avšak stále patrí k najvyšším v rámci SR. Na jednej strane je problémom nízky počet pracovných príležitostí, ponuka voľných pracovných miest nepokrýva ani 10 % z celkového počtu UoZ a druhým dôležitým faktorom vysokej nezamestnanosti je nepriaznivá štruktúra uchádzačov o zamestnanie. Približne polovica UoZ má ukončené maximálne základné vzdelanie a viac než polovica je nezamestnaných dlhodobo (viac ako 12 mesiacov). Z vysokej nezamestnanosti vyplýva aj nižšia životná úroveň.

Priemerné mzdy v okresoch SPR patria k najnižším v kraji, v okrese Rimavská Sobota je výška priemernej mzdy 713 Eur. Oba okresy majú najvyšší podiel poberateľov dávok v hmotnej núdzi spomedzi všetkých okresov SR a to na úrovni 11 – 13 %. Celkovo je v hmotnej núdzi 15 tis. obyvateľov SPR. Nepriaznivá situácia úzko súvisí aj s vysokým podielom marginalizovaných rómskych komunít.

Podľa Atlasu Rómskych komunít 2019 majú rómske komunity v okresoch SPR viac než 35 % zastúpenie, pričom prevažná časť z nich žije v koncentráciách. Celkovo žije v marginalizovaných rómskych komunitách na okraji alebo mimo obce 8,4 tis. Rómov. Špecifikom regiónu je tiež vysoké zastúpenie obyvateľov maďarskej národnosti. Pozitívom v regióne je, že okres dosahuje najnižší index starnutia spomedzi všetkých okresov v kraji. Podnikateľské prostredie je v porovnaní s ostatnými regiónmi kraja slabo rozvinuté. Do SPR plynú len necelých 5 % PZI v kraji. Väčšie podniky sa koncentrujú len v blízkom okolí okresných miest a hlavných cestných ťahov, pričom dopravná dostupnosť regiónu je slabá.

Hlavné výzvy sú:

- demografické, sociálne a spoločenské - rýchle starnutie obyvateľstva, rastúci dopyt po integrovaných službách zdravotnej a sociálnej starostlivosti, nové formy celoživotného vzdelávania, vysoká miera nezamestnanosti, nízka vzdelanostná úroveň, potreba inklúzie rómskej komunity,
- výzvy v oblasti fyzickej infraštruktúry a sídelného prostredia - mobilita, ekosystémové služby, environmentálna infraštruktúra, regionálna energetika, kvalita vody, pôda a ovzdušia, bezpečnosť a dostupnosť verejných priestorov, zvýšenie kvality mestského prostredia,
- výzvy v oblasti hospodárskej - digitalizácia, zelená a obehová ekonomika, technologické a netechnologické inovácie, prepojenie výskumu a praxe a vzdelávania s potrebami trhu práce, nové obchodné modely a
- výzvy v oblasti dobrého spravovania územia - podpora partnerstva, spolupráce a koordinácie, zdieľané odborné kapacity, dôraz na spoločenskú zodpovednosť a aktívne občianstvo, zvýšenie kvality verejných politík.

2.7. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

Hlavnou disparitou a prekážkou v rozvoji menších obcí je ich limitovanie podľa počtu obyvateľov, v podnikateľskej sfére určenie NACE, ktoré znemožňujú uchádzať sa o podporu rozvojových aktivít cez EŠIF. Napriek dlhotrvajúcemu hospodárskemu a ekonomickému zaostávaniu regiónu sa štátu doteraz nepodarilo nájsť efektívne riešenia pre NRO, riešenia v oblasti zamestnanosti, či narastajúceho problému MRK. Ďalšou výraznou disparitou sú možnosti menších obcí (personálne aj finančné) pri zavádzaní prijatých opatrení a to ani v oblasti podpory sociálneho a zdravotného zabezpečenia, ale aj v oblasti environmentálnej, ochrany životného prostredia, odpadového hospodárstva.

Hlavné výzvy:

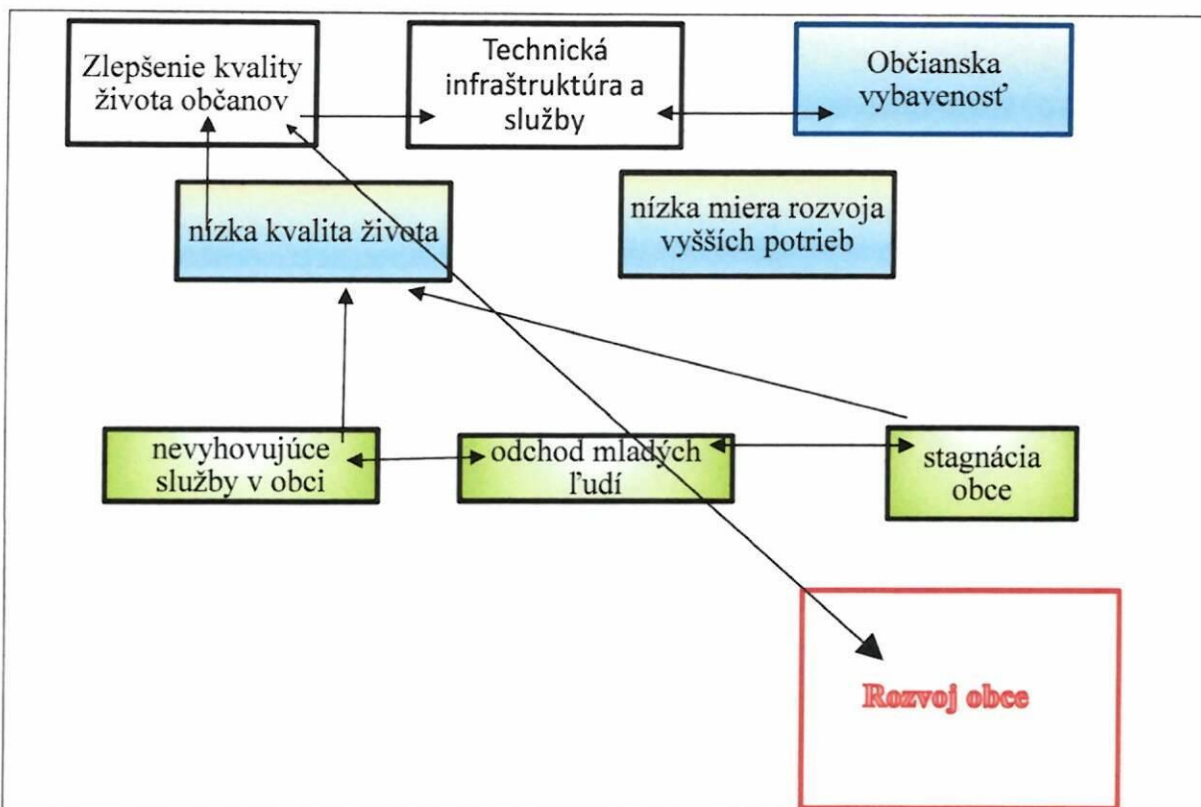
- využitie polohového (prihraničný región) a prírodného potenciálu pre rozvoj územia,
- rozvíjanie spolupráce pri tvorbe nových produktov a zavádzaní inovácií a nových technológií hlavne v súkromnom sektore – poľnohospodársko – spracovateľské a odbytové spolupráce
- vytvorenie podmienok pre zabránenie odlivu mladých a vzdelaných ľudí,
- zapojenie dlhodobo nezamestnaných do aktívneho pracovného procesu
- zvýšenie biodiverzity a odolnosti krajiny voči zmene klímy,
- uchovanie identity krajiny a jej udržateľného hospodárskeho využívania,
- dobudovanie infraštruktúry na dodávku pitnej vody a kanalizácie
- rozvinutie obehovej ekonomiky,
- znižovanie energetickej náročnosti budov, ako aj hospodárskych činností,
- zvyšovanie ekologického povedomia obyvateľov a podnikateľov
- nepriaznivý demografický vývoj a zmeny v štruktúre obyvateľstva
- odborne nedostatočná a nekvalitná predškolská a povinná školská príprava,
- nízke zapojenie rodičov v rómskych komunitách do výchovy a vzdelávania,
- nedostatočná sociálna a zdravotná starostlivosť,
- nedostatočné kapacity športovej vybavenosti a zariadení pre voľný čas,
- neefektívna a nedoriešená údržba verejných priestorov
- zlepšenie bez emisnej dopravnej a pešej dostupnosti,
- posilnenie občianskej angažovanosti pri riešení vecí verejných,
- skvalitnenie medziobcej spolupráce a riadenia regionálneho rozvoja

Odporúčané riešenia:

- oživenie poľnohospodárstva a spracovania poľnohospodárskych produktov na tovar s vyššou pridanou hodnotou
- vybudovanie infraštruktúry pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu
- podpora sieťovania podnikateľských subjektov a vytváranie inovatívnych produktov
- udržanie hodnoty krajiny a skvalitnenie prírodného prostredia
- dobudovanie environmentálnej infraštruktúry a likvidácia skládok a envirozáťaží
- inklúzia marginalizovaných komunit
- moderné verejné služby
- ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva
- dopravná dostupnosť a obslužnosť
- kvalitnejšie verejné politiky a verejné priestory
- zlepšenie kvality a bezpečnosti života v malých obciach

2.8. Strom výziev a problémov

Strom problémov v obci Belín predstavuje identifikáciu problémov, ktoré najviac trápia obec a ktoré sú podstatným podkladom pre vypracovanie rozvojovej stratégie obce do nasledujúceho obdobia.

2.9. Východiská pre špecifické stratégie VÚC pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov v rámci PHRSR VÚC

V prípade VÚC uviesť východiská (spracované v štruktúre bodov 2.2. až 2.8. tohto obsahového formulára) pre špecifické stratégie podpory rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov z polohy VÚC. Tieto sa môžu odkazovať na spoločné PHRSR skupín obcí tvoriacich strategicko-plánovacie regióny, ktorých tvorba s podporou VÚC je odporúčaná.

xxx

3. Rozvojová stratégia

3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia: Bezpečná, zelená obec s vybudovanou infraštruktúrou, službami a spokojným obyvateľstvom.

Posilniť služby v obci a podporiť rozvoj hospodárskeho života a poľnohospodárskej výroby.

Ciele obce: Zlepšenie kvality a bezpečnosti života obyvateľ'ov a budovať infraštruktúru tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľ'skú činnosť v obci.

3.2. Štruktúra priorít a ich väzby

Uviesť prehľad priorít s krátkym popisom jednotlivých priorít a ich vzájomných väzieb (výstup kroku 4.1., 4.2. a 4.3. Metodiky)

Priorita I

1. Zlepšenie kvality a bezpečnosti života v obci

Táto priorita je zameraná na tri základné oblasti, kľúčové pre inovatívny, udržateľný a efektívny sociálny a ekonomický rozvoj

2. Budovanie technickej infraštruktúry a služieb

– obec s vybudovanou základnou technickou, kvalitnými a dostupnými zdravotníckymi a sociálnymi službami

- budovanie technickej infraštruktúry
- zlepšenie dopravnej dostupnosti a obslužnosti
- dobudovanie environmentálnej infraštruktúry
- rozvinutie obehovej a zelenej ekonomiky
- znižovanie energetickej náročnosti a emisií

3. Zlepšenie občianskej vybavenosti

– obec s vybudovanou občianskou infraštruktúrou, kvalitnými a dostupnými sociálnymi službami, s dostatkom príležitostí pre rozvoj kultúry, športu a trávenie voľného času, v ktorom bezpečne žijú a aktívne pôsobia angažovaní ľudia so záujmom o prácu a veci verejné

<ul style="list-style-type: none"> - zlepšenie dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a obslužnosti - rozvoj voľnočasových aktivít, športu a kultúry - rozvoj sociálnych a zdravotných služieb - obnova a rekonštrukcia objektov, - zachovanie historických, kultúrnych atrakcií

3.3. Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov

3.3.1. Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

Vízia: Bezpečná, zelená obec s vybudovanou infraštruktúrou, službami a spokojným obyvateľstvom.

Hlavný cieľ: Posilniť služby v obci a podporiť rozvoj hospodárskeho života a poľnohospodárskej výroby, budovať infraštruktúru tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci.

1. Priorita Zlepšenie kvality života v obci		Priorita 2 Budovanie technickej infraštruktúry a služieb		Priorita 3 Zlepšenie občianskej vybavenosti	
Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie technickej infraštruktúry	Strategický cieľ 1.2. Zlepšenie environmentálnej infraštruktúry a energetické zhodnocovanie budov	Strat cieľ 2.1. Zabezpečenie rozvoja služieb a podnikania	Strat. cieľ 3.1. Lepšia občianska vybavenosť	Strat. cieľ 3.2 Komunitný rozvoj, kultúra a šport	
Špecifický cieľ 1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia obecných ciest , chodníkov	Špecifický cieľ 1.2.1. Zlepšenie podmienok pre triedenie a zhodnocovanie odpadov	Špecifický cieľ 2.1.2. Zabezpečenie pohrebných služieb	Špecifický cieľ 3.1.1.	Špecifický cieľ 3.2.1. budovanie ihrísk a plôch na šport a voľnočasové aktivity	
Špecifický cieľ 1.1.2 Vybudovanie kanalizácie	Špecifický cieľ 1.2.2. Obnova a rekonštrukcia budov, objektov, vrátane zastávok a ich energetické zhodnocovanie	Špecifický cieľ 2.1.3. Zabezpečenie sociálnych služieb s rozvojom jedla	Špecifický cieľ 3.1.2.rozširovanie a výstavba oddychových zón, parky, altánky a pod.	Špecifický cieľ 3.2.2. rozvoj agroturizmu a cestovného ruchu, zvýšenie atraktívnosti obce, ochrana pamiatok a zaujímavostí	
Špecifický cieľ 1.1.2 Vybudovanie vodovodu	Špecifický cieľ 1.2.3.	Špecifický cieľ 2.1.4. Zlepšenie technického vybavenia, zariadení ekonomického sektora	Špecifický cieľ 3.1.3.zlepšenie bezpečnosti v obci MOaPS, osvetlenie, kamerový systém	Špecifický cieľ 3.2.3 Podpora komunitného rozvoja podpora tradícií, národnostnej kultúry .	

3.3.2.. Detailný popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov a zapojenia partnerov pre implementáciu PHRSR

Doplňuje sa zoznam špecifických cieľov na naplnenie stratégie. PHR je otvorený dokument, ktorý sa v prípade potreby môže dopĺňať.

PRIORITA	Uvedie sa priorita na ktorú sa daný strategický cieľ viaže			
STRATEGICKÝ CIEĽ	Uvedie sa pomenovanie strategického cieľa			
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR	Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje	
Uvedie sa označenie a názov	Uvedie sa v kvartáloch roka	Hlavný partner	Uvedie sa hlavný partner	Uvedie sa na ktoré výzvy a problémy daný špecifický cieľ reaguje

špecifického cieľa, tieto riadky tabuľky sa skopírujú pre každý špecifický cieľ napĺňajúci príslušný strategický cieľ. Tabuľka sa zopakuje pre jednotlivé strategické ciele		Spolupracujúci partneri	Uvedú sa spolupracujúci partneri			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Uvedie sa nadradená, alebo sektorálna stratégia na ktorú daný špecifický cieľ nadväzuje	Uvedie sa akým spôsobom daný špecifický cieľ nadväzuje na danú nadradenú/ sektorálnu stratégiu	Uvedie sa, k naplneniu akého cieľa daný špecifický cieľ nadväzuje	Uvedie sa, akým spôsobom daný špecifický cieľ nadväzuje na daný cieľ	Uvedie sa, ktorá skupina aktérov rozvoja alebo dotknutej verejnosti je dotknutá očakávaným dopadom	Uvedie sa stručný popis očakávaného dopadu na danú cieľovú skupinu
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	
Uvedie sa názov indikátora	Uvedie sa typ indikátora	Uvedie sa zdroj verejne dostupných údajov s uvedením presných odkazov, keďže dané indikátory sa musia sledovať a hodnotiť	Uvedie sa hodnota indikátora na začiatku obdobia implementácie stratégie	Uvedie sa cieľová hodnota indikátora na konci obdobia implementácie stratégie	Uvedie sa, či daný indikátor je indikátorom relevantným pre monitoring implementácie nadradených stratégií	
Špecifický cieľ	Charakteristika nástroja	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Čas implementácie nástroja	Potrebný objem zdrojov	Nástroj implementácie	
Špecifický cieľ 1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia obecných ciest a chodníkov	Vybudovanie / rekonštrukcia chodníkov	významný	2025/2026	300 tis eur	Zdroje BBSK pre implementáciu IUS SPR Gemer – Malohont, Zdroje PRV a OP Slovensko Dotácie na podporu RR	
	Rekonštrukcia obecnej cesty	významný	2025/2030	1 mil eur		
	Rekonštrukcia a oprava chodníkov v obci	Významný doplnkový	2025/2030	60 tis eur		
	Názov projektu:	Významný doplnkový	2024/2030	20 tis eur		
	Vybudovanie parkoviska a oplatenie cintorína	doplnkový	2025/2030	60 tis eur		

Špecifický cieľ 1.1.2 Vybudovanie kanalizácie	Vybudovanie kanalizácie v obci	významný	2025/ 2030	1 mil eur	
Špecifický cieľ 1.1.2 Vybudovanie vodovodu	Vybudovanie vodovodu v obci	významný	2025/ 2030	1 mil eur	
Špecifický cieľ 1.2.1. Zlepšenie podmienok pre triedenie a zhodnocovanie odpadov	Vybudovanie kompostoviska	významný	2025/ 2030	60 tis eur	
	Triedenie a zhodnocovanie odpadov	významný	2025/ 2027		
Špecifický cieľ 1.2.2. Obnova a rekonštrukcia budov, objektov, vrátane zastávok a ich energetické zhodnocovanie	Vybudovanie/Rekonštrukcia Domu smútku	Významný doplnkový		300tis	
	Energetické zhodnotenie budovy kultúrneho domu	významný		300 tis	
	Revitalizácia zastávky v obci	významný		15 tis eur	
Špecifický cieľ 1.2.3. podpora aktivít a ich spolupráce pre ich ekonomické zhodnotenie	Podpora vzdelávacích aktivít	doplnkový	2025/ 2030	Neurčuje sa	
Špecifický cieľ 2.1.2. Zabezpečenie pohrebných služieb	Pohrebná služba v obci	významný	2025/ 2030	Neurčuje sa	Zdroje BBSK pre implementáciu IUS SPR Gemer – Malohont, Zdroje PRV a OP Slovensko, podpora NRO okresu Rimavská Sobota
	Úrnový háj v obci	doplnkový	2025/ 2030	Neurčuje sa	
Špecifický cieľ 2.1.3. Zabezpečenie sociálnych služieb s rozvozom jedla	Opatrovateľská služba	významný	2022/ 2024		PRV, podpory PPA,
	Zabezpečenie rozvozu jedál pre seniorov	významný	2025/ 2030	20 tis eur	
Špecifický cieľ 2.1.4. Zlepšenie technického vybavenia, zariadení ekonomického sektora	Zabezpečenie technického vybavenia pre poľnohospodárske činnosti	doplnkový	2025/ 2030	Neurčuje sa	PSK-OV-011
	Zariadenia a vybavenie v stavebníctve s aspektom na znížovanie energetickej náročnosti a znížovanie uhlíkovej stopy	doplnkový	2025/ 2030	Neurčuje sa	
Špecifický cieľ 3.1.1. rekonštrukcia domu smútku a zriadenie urnového hája	Vybudovanie domu smútku, zariadenie a vybavenie inovácia.	doplnkový	2022/ 2024	Neurčuje sa	

Špecifický cieľ 3.1.2. rozširovanie a výstavba oddychových zón, parky, altánky a pod.	Rozšírenie oddychových zón v obci	doplňkový	2025/ 2030	50 tis eur	
	Vybudovanie parku a altánku	doplňkový	2022/ 2030	35 tisíc eur	
Špecifický cieľ 3.1.3. zlepšenie bezpečnosti v obci – osvetlenie, kamerový systém	Obnova a inovácia osvetlenia v obci pre zlepšenie energetickej úspornosti	významný	2025/ 2030	20 tis eur	
	Miestne občianske a preventívne služby v obci Belín	významný	2025/2 030	80 tis. eur	
Špecifický cieľ 3.2.1. budovanie ihrísk a plôch na šport a voľnočasové aktivity	Vybudovanie posilňovne	doplňkové		20 tis eur	
Špecifický cieľ 3.2.2. rozvoj agroturizmu a cestovného ruchu, zvýšenie atraktívnosti obce, ochrana pamiatok a zaujímavostí		doplňkové			
Špecifický cieľ 3.2.3 Podpora komunitného rozvoja podpora tradícií, národnostnej kultúry .	Organizovanie tradičných podujatí a slávností	významné		10 tis eur	VZN BBSK Malé granty a dotácie nadácií Multikulty...

3.4. Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHRSR

Hlavným strategickým koncepčným prístupom pre udržateľné efektívne využitie špecifických potenciálov a krokov postupu pre dosiahnutie vízie, hlavného cieľa, priorít a cieľov SPHRSR je inovačne orientovaná smart stratégia rozvoja územia typu partnerskej stratégie, zapájanie sa do integrovaných projektov v území SPR, MAS, MR Cerová vrchovina, využívať dostupné externé zdroje a zlepšovať spoluprácu so subjektami schopnými napomáhať realizácii aktivít.

3.5. Partneri pre implementáciu PHRSR a stratégia ich zapojenia

Bez partnerov

3.6. Špecifické rozvojové stratégie VÚC pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacie regiónov

V prípade VÚC uviesť špecifické stratégie (spracované v štruktúre bodov 3.1.. až 3.5. tohto obsahového formulára) pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov z polohy VÚC. Tieto sa môžu odkazovať na spoločné PHRSR skupín obcí tvoriacich strategicko-plánovacie regióny, ktorých tvorba s podporou VÚC je odporúčaná.

4. Implementačný plán a plán monitorovania

4.1. Nástroje na implementáciu stratégie

Všetky špecifické ciele PHR obce sa budú implementovať v programovacom období jednotlivých implementačných nástrojov do roku 2030. Implementácia je viazaná na kumuláciu vlastných zdrojov, pripravenosť dokumentácie, splnenia podmienok, pripravenosti VO a v konečnom dôsledku získaním externých zdrojov vo forme dotácie, alebo NFP. Z uvedeného dôvodu sa nešpecifikuje časový harmonogram.

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa
-----------------	--

Špecifický cieľ 1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia obecných ciest, parkovísk a chodníkov	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Asfaltovanie, rekonštrukcia prístupových ciest a chodníkov, budovanie parkoviska			
	Výbudovanie asfaltovej cesty	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	kľúčový, (doplňkový, súvisiaci, zabezpečujúci synergiu s inými cieľmi a pod).			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec, dodávateľ, donor			
	Čas implementácie nástroja	Uvedie sa čas kedy sa nástroj implementuje				
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosť pokrytia a potreby	Väzba na programový rozpočet	
		finančný (materiálny, ľudský, informálny, iný)	30 tis.eur	Uvedie sa z akého zdroja bude potreby pokrytá	Pri zdroji, kde sa predpokladá potreba financií sa uvedie väzba na programový rozpočet príslušného partnera. Ak zdroj existuje, tak sa uvádza program/podprogram, v rámci ktorého sa finančné zdroje vyčlenia. Ak taký zdroj neexistuje, tak sa definuje ako nový program/podprogram v rámci programového rozpočtu.	
Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/procesná	Informačná	Implementácia iného nástroja		
	Implementácia nástroja si vyžaduje zmeny v inštitucionálnom rámci (legislatíva, inštitúcie)?	Implementácia nástroja si vyžaduje zmeny v organizačnom rámci?	Implementácia nástroja si vyžaduje špecifické údaje alebo tzv. inovačné know-how?	Efektívna implementácia a si vyžaduje nasadenie ďalšieho nástroja? (doplniť konkrétne)		
	nie	nie	nie	nie		

4.2. Postup pri implementácii PHRSR (rozdelenie úloh, činností a zodpovedností, časový harmonogram, implementačná štruktúra vrátane princípov, procesov a systému riadenia implementácie a riadenia rizík)

Zatiaľ nevyšpecifikované

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj	Plánovací rok	Rok 1				Rok 2				Rok 3				
			Plánovací štvrťrok	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
Uviesť identifikáciu	1.1. Názov	1.1.1. Názov nástroja														
		1.1.2. Názov nástroja														
		1.1.3. Názov nástroja														

strategického cieľa	špecifického cieľa																			
	Špecifický cieľ 3.1.3.zlepšenie bezpečnosti v obci – osvetlenie, kamerový systém	1.2.1. Názov nástroja PSK- OV-011-2024- DV	2025	x																
	2.1. Názov špecifického cieľa	2.1.1. Názov nástroja																		
Mílniky	Plocha vybudovaných, zrekonštruovaných plôch	Zodpovedný partner:		Tu uviesť zodpovedného partnera																
	M2. Pomenovanie mílnika (významného bodu umožňujúceho úspešnú implementáciu a plnenie cieľa/-ov)	Zodpovedný partner:		Tu uviesť zodpovedného partnera																

4.3. Systém monitorovania a hodnotenia napĺňania PHRSR

Monitorovanie plnenia plánu bude prebiehať raz ročne a to v záverečnej správe o hospodárení obce a tvorbe ročného rozpočtu.

Zodpovedné osoby: starosta obce, účtovníčka obce, hlavný kontrolór, členovia obecného zastupiteľstva.

Plán rozvoja je aktívny otvorený dokument, ktorý sa bude priebežne doplňovať.

Predmetom monitorovania sú indikátory progresu implementácie stratégie, indikátory efektívnosti a indikátory realizácie aktivít (mílniky). Indikátory efektívnosti sú definované ako pomer použitých zdrojov a dosiahnutých efektov monitorovaných prostredníctvom indikátorov progresu.

Prehľad monitorovania indikátorov, mílnikov a ukazovateľov efektívnosti uviesť v nasledujúcej odporúčanej forme:

Názov indikátora/ mílnika/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
<i>Uvedie sa názov indikátora, mílnika alebo ukazovateľa efektívnosti</i>	<i>Uvedie sa spôsob, akým sa budú získavať dáta</i>	<i>Uvedie sa čas/ časové body pre zber dát</i>	<i>Uvedie sa územná jednotka, za ktorú sa budú dáta sledovať</i>	<i>Uvedie sa subjekt, ktorý bude poverený zberom dát</i>

5. Plán využitia/aktivizácie zdrojov vrátane finančného plánu

Uvedie sa plán využitia/aktivizácie zdrojov, najmä finančných v podobe finančného plánu implementácie stratégie pre obdobie 1+2 roky a výhľad obsahujúci rozdelenie všetkých zdrojov na programovacie obdobie, jednotlivé implementačné nástroje (opatrenia, investície, programy, projekty a aktivity) (výstup kroku 6.8. Metodiky. Finančný plán a obdobne aj plán využitia/aktivizácie zdrojov sa odporúča spracovať v nasledujúcej forme:

Identifikátor	Strategický cieľ (označenie a názov)	Rok			Spolu	Program/podprogram rozpočtu
		N	N+1	N+2		
Špecifický cieľ (označenie)						

1.1.1.	Názov nástroja	EUR	EUR	EUR	EUR	Uviest' program/podprogram rozpočtu, ktorý finančne kryje implementáciu
1.1.2.	Názov nástroja	EUR	EUR	EUR	EUR	Uviest' program/podprogram rozpočtu, ktorý finančne kryje implementáciu

6. Riziká implementácie a ich prevencia

Uviest' prehľadný plán manažmentu rizík ako výsledok analýzy rizík implementácie PHRSR a prehľad opatrení na ich minimalizáciu resp. minimalizáciu ich dopadov s udaním zodpovedností a spôsobov monitorovania v štruktúre nasledujúcej tabuľky (výstup kroku 6.5. Metodiky). Do plánu zahrnúť aj riziká identifikované v procese strategického environmentálneho hodnotenia (výstup kroku 7.3., 7.5. Metodiky)

Popis rizika	Väzba rizika na cieľ resp. nástroj implementácie PHRSR	Zhodnotenie významnosti rizika	Opatrenie na zníženie rizika	Spôsob monitorovania rizika	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Finančné riziká	Pre všetky ciele a nástroje	významné	Získavanie externých zdrojov - sledovanie výziev, kumulácia prostriedkov v rozpočte		Obec Kontrolór obce Obecné zastupiteľstvo
Legislatívne	Pre všetky ciele a nástroje	významné	Sledovanie zmien, zákonov, vysporiadanie pozemkov, príprava dokumentov a dokumentácií, povolenia		Obec Kontrolór obce Obecné zastupiteľstvo

7. Riadenie implementácie

Riadenie implementácie nie je určené, záleží od personálnych kapacít a ich aktuálneho obsadenia. Zodpovednosť má starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Kontrolu zabezpečuje kontrolór obce. Ostatné odborné činnosti obec zabezpečuje externými službami.

Názov štruktúry kontroly implementácie PHRSR	Úlohy a kompetencie v rámci implementácie PHRSR		
Zastupiteľstvo	Zodpovednosti, práva a kompetencie		
Iné stále orgány, kontroly, riadenia a koordinácie v území	Obecný kontrolór		
Názov štruktúry riadenia implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov

<i>Riadiaci výbor</i>	xxx		
<i>Gestor (župan, primátor, starosta)</i>	xxx		
Názov výkonnej štruktúry v procese implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
<i>Koordinátor tvorby stratégie</i>			
<i>Tím pre koordináciu implementácie</i>			
<i>Kooperačná rada regionálneho rozvoja v rámci skupín obcí tvoriacich I. SPR</i>			
<i>Kooperačná rada regionálneho rozvoja v rámci skupín obcí tvoriacich II. SPR, ..</i>			
<i>Tím logistickej podpory (odborníci ako zamestnanci verejnej správy alebo externí experti napr. z univerzít)</i>			
<i>Iné kooperačné a podporné štruktúry v území (vzhľadom na procesy participácie a potrebu aktívneho zapájania socio-ekonomických subjektov v území)</i>			

8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR

8.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia

Uviesť odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia spolu s návrhom spôsobu, úlohami na ich presadenie (výstup kroku 6.9. Metodiky)

Implementácie kladie požiadavky na

VUC BBSK

PPA

SPR Gemer – Malohont

NRO okresu Rimavská Sobota

MR a MAS Cerová vrchovina

Zaoberať sa problematikou južných okresov a zaostalých regiónov, zlepšiť podporu vidieckych oblastí, podporovať poľnohospodárske činnosti vo väčšej miere, vytvárať lepšie podmienky pre rozvoj malých obcí, zabezpečovať rovnaké podmienky na rozvoj pre všetky obce, odstraňovať byrokráciu a skrátiť rozhodovacie procesy, zjednodušiť VO.

8.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty

<i>Uviesť odporúčania a požiadavky na partnerské a spolupracujúce subjekty spolu s návrhom na ich mediáciu smerom k jednotlivým partnerom. (výstup kroku 6.5. Metodiky)</i>
xxx
8.3. Záverečná správa
<i>Uviesť odporúčania a dôležité informácie o priebehu, výsledkoch a výstupoch projektu tvorby stratégie PHRSR (výstup kroku 7.6. Metodiky)</i>
9. Využitie literárne zdroje
<i>Uviesť využité zdroje informácií relevantných pre tvorbu PHRSR</i>
xxx
10. Prílohy
<i>V prílohách uviesť doplňujúce, spodobňujúce a rozširujúce informácie relevantné, avšak nie kľúčové pre tvorbu PHRSR a rozhodovanie o jeho schválení,</i>